

8 Απριλίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΟΛΕΑΣ & ΥΙΟΣ ΛΤΔ.,

Αιτητές,

v.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΙΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΗΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 395/92)

5 Διοικητική πράξη — Ανάκληση — Ανάκληση παράνομης ευμενούς Διοικητικής πράξης — Ευχέρεια για ανάκληση περιορίζεται στα πλαίσια του εύλογου χρόνου — Εκτός αν ο διοικούμενος συνέβαλε με πράξη ή παράλειψή του στη λήψη της παράνομης απόφασης ή όπου επιβάλλεται ανάκληση για λόγους δημοσίου συμφέροντος — Ανακριβής δήλωση των αιτητών στις τελωνειακές αρχές επέδρασε ουσιωδώς στη λήψη της παράνομης απόφασης — Παρά δε τη διαπίστωση του λάθους τους, οι αιτητές δεν προέβηκαν σε διόρθωση της διασάφησης, όπως είχαν υποχρέωση — Δεν υφίσταται κώλυμα στην ανάκληση της απόφασης.

10

15

20

Οι αιτητές στράφηκαν με την προσφυγή τους κατά της νομιμότητας της απόφασης του Διευθυντή Τελωνείων, με την οποία ανακάλεσε τέσσερις προηγούμενες αποφάσεις του για τη δασμολόγηση καρυδόψυχας που είχαν εισάξει οι αιτητές, βάσει των οποίων επιβλήθηκε δασμός άλλος από αυτόν που προέβλεπε ο Νόμος και δη δασμός ύψους 40% αντί 44% που θα έπρεπε να είχε επιβληθεί. Οι ανακληθείσες αποφάσεις είχαν ληφθεί βάσει πληροφοριών που είχαν δώσει οι αιτητές στη διασάφηση που είχαν υποβάλει ως εισαγωγείς βάσει του Άρθρου 24 του Περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967. Κύριο επιχείρημα των αιτητών ήταν η παρέλευση χρονικού διαστήματος 20 και 30 μηνών μεταξύ της λήψης των ανακληθεισών πράξεων και της ανάκλησης.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφά-

οισε ότι:

Η ανάκληση διοικητικών πράξεων αποτελεί σύμφυτη εξουσία της Διοίκησης. Οι δασμολογικές αποφάσεις δεν αποτελούν εξαίρεση: υπόκεινται σε ανάκληση όπως και κάθε άλλη διοικητική απόφαση και σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες. 5

Είναι παραδεκτό ότι παράνομη διοικητική απόφαση υπόκειται σε ανάκληση. Εφόσον όμως η πράξη η οποία ανακαλείται είναι ευμενής για το διοικούμενο, η ευχέρεια για ανάκληση περιορίζεται στα πλαίσια του εύλογου χρόνου. 10

Το κώλυμα του χρόνου δεν υπεισέρχεται στην ανάκληση παράνομης διοικητικής απόφασης, στην παραγωγή της οποίας συνέβαλε με πράξη ή παράλειψη του ο διοικούμενος. Η αρχή αυτή συναρτάται με την καλή πίστη η οποία πρέπει να επιδεικνύεται όχι μόνο από το κράτος στις συναλλαγές του με το διοικούμενο αλλά και από το διοικούμενο με το κράτος. Η διαρροή του χρόνου δεν αποτελεί κώλυμα για την ανάκληση όπου η παράνομη διοικητική πράξη αντιστρατεύεται το δημόσιο συμφέρον που στην προκειμένη περίπτωση επιβάλλει την απαρέγκλιτη εφαρμογή του προβλεπόμενου από το Νόμο δασμολογίου. 15
20

Είναι πρόδηλο από τις διατάξεις του Περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου (Ν. 82/67) ότι η υποχρέωση για την ορθή περιγραφή εκ μέρους του διοικουμένου των εισαγόμενων εμπορευμάτων, δεν περιορίζεται μόνο στην αλήθεια των δηλώσεων κρινόμενες από υποκειμενική σκοπιά, αλλά και την ορθότητά τους από αντικειμενική σκοπιά. Αυτό συνάγεται από τις διατάξεις του Άρθρου 24 σε συνδυασμό και με εκείνες του Άρθρου 188 που καθιστούν αναληθείς δηλώσεις και καταθέσεις στις τελωνειακές αρχές σε σχέση με τον προσδιορισμό της φύσης και αξίας των εισαγομένων εμπορευμάτων, ποινικό αδίκημα. 25
30

Στην προκειμένη υπόθεση οι αιτητές έκαμαν ανακριβή δήλωση στις τελωνειακές αρχές για τη φύση των εισαγόμενων εμπορευμάτων. Η δήλωσή τους επέδρασε ουσιωδώς στη λήψη της παράνομης απόφασης. Μετά τον εκτελωνισμό δεν μπορεί να διέφυγε των αιτητών η ακριβής φύση των εμπορευμάτων που εισήγαγαν. Ήταν υποχρέωσή τους να γνωστοποιήσουν τα ορθά γεγονότα στις αρχές και να διορθώσουν το λάθος στη διασάφηση που έκαμαν. 35
40

Υπό το φως των ανωτέρω διαπιστώνεται ότι οι δασμολογικές αποφάσεις που ανακλήθηκαν ήσαν παράνομες. Στη λήψη τους επέδρασε ουσιωδώς η ανακριβής δήλωση των αιτητών ως προς τα ει-

σαγώμενα εμπορεύματα. Συνεπώς δεν υφίσταται κώλυμα στην ανάκλησή τους, οπότε η επίδικη απόφαση πρέπει να βεβαιωθεί.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

5

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Dir of Customs v. Grecian Hotel (1985) 1 C.L.R. 476,

10

N. Σ. Πισσαρίδης Ατδ v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 2648,

Moschovakis v. C.B.C. (1988) 3 C.L.R. 750.

Προσφυγή.

15

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή Τελωνείων με την οποία ανακλήθηκαν τέσσερις προηγούμενες αποφάσεις του για τη δασμολόγηση καρυδόψυχας που είχαν εισάξει οι αιτητές από την Κίνα.

20

Α. Παπαχαραλάμπους, για τους Αιτητές.

Λ. Καουτζιάνη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

25

Cur. adv. vult.

30

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Το αντικείμενο της προσφυγής είναι η απόφαση του Διευθυντή Τελωνείων που κοινοποιήθηκε στον αιτητή στις 30/3/92 με την οποία ανακλήθηκαν τέσσερις προηγούμενες αποφάσεις του για τη δασμολόγηση καρυδόψυχας που είχαν εισάξει οι αιτητές από την Κίνα. Οι αποφάσεις ανακλήθηκαν για το λόγο ότι τα δασμολογηθέντα εμπορεύματα ταξινομήθηκαν σε διαφορετική δασμολογική κλάση από εκείνη που προβλέπει ο νόμος. Η καρυδόψυχα δασμολογήθηκε ως κατεργασμένη ενώ στην πραγματικότητα ήταν ακατέργαστη και υπόκειτο σε εισαγωγικό δασμό ύψους 44% αντί 40% που καταβλήθηκε.

35

40

Η έρευνα η οποία ακολούθησε μετά την εκτελώνιση των εμπορευμάτων και η αλληλογραφία μεταξύ των τελωνειακών αρχών και της αιτήτριας εταιρείας έφερε σε φως ότι η καρυδόψυχα η οποία είχε εισαχθεί ήταν όντως ακατέργαστη παρόλο που οι αιτητές κατά το χρόνο υποβολής της διασάφησης για τον τελωνισμό των εμπορευμάτων είχαν κάποιες ενδείξεις ότι επρόκειτο για κατεργασμένη καρυδόψυχα και έτσι το λάθος δεν μπο-

ρεί να αποδοθεί σε ηθελημένη πράξη παραπλάνησης.

Αποδέχομαι από τα στοιχεία που έχουν τεθεί ενώπιον του δικαστηρίου ότι η καρυδόψυχα η οποία είχε εισαχθεί κατά τις τέσσερις συγκεκριμένες περιπτώσεις ήταν ακατέργαστη και επομένως ενέπιπτε στη δασμολογική κλάση 0802,32,00,00 και υπόκειτο σε εισαγωγικό δασμό 44%, ενώ είχε δασμολογηθεί με συντελεστή 40%. Στη διασάφηση η οποία υποβλήθηκε από τους αιτητές (εισαγωγείς), βάσει του άρθρου 24 του Περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967, τα εισαγόμενα εμπορεύματα περιγράφονται ως κατεργασμένη καρυδόψυχα. Η πληροφορία αυτή ήταν λανθασμένη. Το λάθος συνέβαλε στην επιβολή δασμού άλλου από τον προβλεπόμενο από το νόμο και συνεπώς στη λήψη παράνομης απόφασης, δηλαδή απόφασης άλλης από εκείνης που επέβαλλε ο νόμος.

Το κύριο επιχείρημα των αιτητών για την ακύρωση της ανάκλησης είναι η παρεμβολή του χρόνου ο οποίος διέρρησε μεταξύ της λήψης των ανακληθεισών πράξεων και της ανάκλησης, χρονικό διάστημα μεταξύ 20 και 30 μηνών. Η ανάκληση διοικητικών πράξεων αποτελεί σύμφυτη εξουσία της Διοίκησης. Όπως αποφασίστηκε από το Εφετείο στην *Dir. of Customs v. Grecian Hotel* (1985) 1 C.L.R. 476 οι δασμολογικές αποφάσεις δεν αποτελούν εξαίρεση· υπόκεινται σε ανάκληση όπως και κάθε άλλη διοικητική απόφαση και σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες.

Είναι παραδεκτό ότι παράνομη διοικητική απόφαση υπόκειται σε ανάκληση. Εφόσον όμως η πράξη η οποία ανακαλείται είναι ευμενής για το διοικούμενο η ευχέρεια για ανάκληση περιορίζεται στα πλαίσια του εύλογου χρόνου. Στη *N. Σ. Πισσαρίδης Ατμό ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2648, το Ανώτατο Δικαστήριο στην άσκηση της πρωτοβάθμιας αναθεωρητικής δικαιοδοσίας του (απόφαση Δικαστή Στυλιανίδη) έκρινε ότι χρονικό διάστημα των 2 1/2 περίπου μηνών συνιστούσε εύλογο χρόνο για την ανάκληση δασμολογικής απόφασης. Αντίθετη απόφαση δόθηκε για την ανάκληση δασμολογικών αποφάσεων μετά από 15 μήνες.

Οι αιτητές υποστήριξαν ότι ενόψει της δασμολογικής κλάσης στην οποία είχαν καταταχθεί τα εισαχθέντα εμπορεύματα και του δασμού ο οποίος είχε επιβληθεί είχαν προσαρμόσει ανάλογα και τις εμπορικές τους δραστηριότητες για τη διάθεσή τους. Η εκ των υστέρων αναπροσαρμογή των αποφάσεων εκείνων ενέχει στην περίπτωσή τους το στοιχείο της αδικίας και συνιστά ιδιαίτερα σο-

βαρής μορφής ζημιογόνο πράξη. Κάτω από αυτές τις συνθήκες πρέπει να ακυρωθεί η ανάκληση. Είναι δύσκολο να συμβιβασθεί το παράπονό τους για "αδικία" με την πραγματικότητα. Αν είχαν αμφιβολίες για τη φύση των εισαχθέντων εμπορευμάτων και περιέπεσαν σε καλόπιστο λάθος στη διασάφηση των εμπορευμάτων αυτές έπρεπε να είχαν αρθεί μετά τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων και οι ίδιοι έπρεπε να είχαν σπεύσει να διορθώσουν το λάθος. Στην απόφαση του Δικαστή Στυλιανίδη δεν εξετάστηκε κατά πόσο ο δασμολογούμενος είχε συμβάλει με δικές του ενέργειες στην παραγωγή της παράνομης πράξης. Ο λόγος της απόφασης περιορίζεται στο εύλογο του χρόνου για την ανάκληση των αποφάσεων που είχαν τεθεί προς αναθεώρηση.

Στη *Moschovakis v. C.B.C.* (1988) 3 C.L.R. 750 είχα την ευκαιρία να προβώ σε αναθεώρηση των αρχών που διέπουν την ανάκληση διοικητικών πράξεων καθοδηγούμενος από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και το σύγγραμμα "Δίκαιο των Διοικητικών Διαφορών", του Στασινόπουλου του 1964. Είχα διαπιστώσει ότι το κώλυμα του χρόνου δεν υπεισέρχεται στην ανάκληση παράνομης διοικητικής απόφασης στην παραγωγή της οποίας συνέβαλε με πράξη ή παράλειψη του ο διοικούμενος. Η αρχή αυτή συναρτάται με την καλή πίστη η οποία πρέπει να επιδεικνύεται όχι μόνο από το κράτος στις συναλλαγές του με το διοικούμενο αλλά και από το διοικούμενο με το κράτος. Η αρχή αυτή δεν τυγχάνει καθολικής αναγνώρισης από άλλους μελετητές του διοικητικού δικαίου. (Βλ. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, Β Έκδοση, 1984, και Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου, 1978). Γίνεται όμως καθολικά δεκτό ότι η διαρροή του χρόνου δεν αποτελεί κώλυμα για την ανάκληση όπου η παράνομη διοικητική πράξη αντιστρατεύεται το δημόσιο συμφέρον που στην προκείμενη περίπτωση επιβάλλει την απερίγκλιτη εφαρμογή του προβλεπόμενου από το νόμο δασμολογίου.

Είναι πρόδηλο από τις διατάξεις του Νόμου 82/67 ότι η υποχρέωση για την ορθή περιγραφή εκ μέρους του διοικουμένου των εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν περιορίζεται μόνο στην αλήθεια των δηλώσεων κρινόμενες από υποκειμενική σκοπιά αλλά και την ορθότητά τους από αντικειμενική σκοπιά. Αυτό συνάγεται από τις διατάξεις του άρθρου 24 σε συνδυασμό και με εκείνες του άρθρου 188 που καθιστούν αναληθείς δηλώσεις και καταθέσεις στις τελωνειακές αρχές σε σχέση με τον προσδιορισμό της φύσης και αξίας των εισαγομένων εμπορευμάτων, ποινικό αδίκημα.

Στην προκείμενη υπόθεση οι αιτητές έκαμαν ανακριβή δήλωση στις τελωνειακές αρχές για τη φύση των εισαγωμένων εμπορευμάτων. Η δήλωσή τους επέδρασε ουσιωδώς στη λήψη της παράνομης απόφασης. Μετά τον εκτελωνισμό δεν μπορεί να διέφυγε των αιτητών η ακριβής φύση των εμπορευμάτων που εισήγαγαν. Ήταν υποχρέωσή τους να γνωστοποιήσουν τα ορθά γεγονότα στις αρχές και να διορθώσουν το λάθος στη διασάφηση που έκαμαν. 5

Υπό το φως των ανωτέρω διαπιστώνεται ότι οι δασμολογικές αποφάσεις που ανακλήθηκαν ήσαν παράνομες. Στη λήψη τους επέδρασε ουσιωδώς η ανακριβής δήλωση των αιτητών ως προς τα εισαγόμενα εμπορεύματα. Συνεπώς δεν υφίσταται κώλυμα στην ανάκλησή τους οπότε η επίδικη απόφαση πρέπει να βεβαιωθεί. 10

Η επίδικη απόφαση βεβαιώνεται βάσει του Άρθρου 146.4 (α) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα. 15

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.